

4-FMP en hersenbloeding

Samenvatting Ketencasusbespreking 9-2-2017 door A. Toor

De casus:

Een jonge vrouw (toerist) heeft op een festival in Amsterdam geblowd en om 15:00 uur 4-FMP gebruikt. Rond 18:00 uur meldt zij zich op de EHBO post van Event Medical Services (EMS) op het festival. Om 22:35 wordt de Meldkamer Ambulancezorg gebeld: het festival is bijna ten einde; mevrouw blijft slap en kan niet op haar benen staan. Ambulance gaat onder A2 urgentie rijden. Bij aankomst ziet ambulanceverpleegkundige direct neurologische uitval. Ze lijkt haar rechter lichaamshelft niet te gebruiken, heeft een afhangende mondhoek en scoort op AVPU verminderd bewustzijn. Ambulanceverpleegkundige vertrouwt het niet en kiest voor een scoop and run naar VUmc. Patiënt wordt opgevangen in kamer 2; de assistent neurologie is bij de opvang aanwezig. De EMV is laag (2-5li-1), de pupillen zijn isocoor en er is een slappe paralyse rechts. Er is een toxscreen gedaan; er wordt amfetamine gevonden. Uit de CT blijkt een grote intraparenchymateuze bloeding zonder vaatlijden en er wordt besloten tot een craniotomie. Ze verslechtert onderweg naar OK, er is sprake van cerebrale inklemming; de operatie zelf verloopt zonder complicaties. Na een opname ca. 2 weken start ze met revalideren. Er zijn nog steeds fatische stoornissen en er is zwakte van de rechterlichaamshelft. Zonder operatie had zij niet overleefd. In december is ze nog kortdurend opgenomen voor het terugplaatsen van haar botlap. Twee maanden later vliegt ze voor verdere revalidatie terug naar haar geboorteland.

Wat weten we nog meer:

Een CVA bij drugsgebruik komt vaker voor. 10-35% van de CVA's op jonge leeftijd heeft relatie met drugsgebruik, dit is naar schatting <1% van alle CVA's. Als gevolg van injecties kan endocarditis (hartontsteking) ontstaan en kunnen talk en cellulose kristallen in de bloedbaan komen (verontreiniging) wat kan leiden tot herseninfarcten of -bloedingen. Bij een overdosis kan er hypoventilatie en hypotensie ontstaan en ook de complicatie HIV geeft een verhoogde kans op een beroerte. Daarnaast is vasculitis (ontsteking van de vaatwand) aangetoond bij bijvoorbeeld cocaïne gebruik. Het is lastig te herkennen. De symptomen zijn vaak mild en niet direct alarmerend. Let op hoofdpijn en een licht verhoogde bloeddruk.

Marieke Visser roept op tot het melden van drugsincidenten. Ze heeft veel rond moeten bellen voor ze wist waar ze dit kon melden. Er is nu een meldknop op de site van het Trimbos instituut naar <https://drugsincidenten.nl>.

Als je zeker wilt zijn van 4-FMP gebruik kun je de apotheek van het OLVG om hulp vragen. Zij kunnen deze bepaling doen.

Er is nog een tweede casus geweest met hoofdpijn na 4-FMP gebruik, hierbij werd een geringe hoeveelheid bloed gezien. Deze casus had een mild beloop.

Het aantal festivals rond Amsterdam is afgelopen jaren verviervoudigd. De dosering van verschillende drugs is de afgelopen jaren toegenomen, en de dosering in Nederland ligt vaak hoger dan in andere landen wat een gevaar is voor toeristen. Op festivals zijn vooral ecstasy, 4-FMP en speed populair. Pedram Ghaem Maghami deed onderzoek naar zorgvragen n.a.v. drank en drugs tijdens het Amsterdam Dance Event (ADE). ADE 2016 had 375.000 bezoekers. De EHBO posten van ADE zagen 613 drank- of drugsgerelateerde zorgvragen (0,16% van het aantal bezoekers), de ambulancedienst 143 (0,038% van het aantal bezoekers) en de 4 deelnemende Amsterdamse SEH's 88 (0,0023% van het aantal bezoekers).

4-FMP en hersenbloeding

Samenvatting Ketencasusbespreking 9-2-2017 door A. Toor

Resultaten tonen opvallend veel mengintoxicaties, relatief gezien meer bij toeristen dan bij Nederlanders. Op de SEH is de combinatie van alcohol, cannabis en ecstasy het meest populair. 15% van de ambulanceritten waren in de week van het ADE intoxicatie-gerelateerd, maar opvallend genoeg waren er de week ervoor en erna niet meer ambulanceritten. De meeste patiënten konden hun roes uitslapen op de SEH; 4 patiënten werden opgenomen.

Wat leren we:

- CVA's komen vaker voor bij drugsgebruik en ze zijn lastig te herkennen. Bij 4-FMP blijft de bloeddruk relatief laag. Hoofdpijn is wel een presenterende klacht.
- Meld druggerelateerde incidenten via het Trimbos instituut (<https://drugsincidenten.nl>). Het melden leidt tot meer kennis en soms ook aanpassing in het beleid (bijv. verbod).
- Het gebruik van 4-FMP is in 2015 en 2016 enorm gestegen. Het is per 1 april een verboden middel. Mede door de melding van deze casus.
- In de gewone toxscreen komt 4-FMP naar voren als amfetamine. Het OLVG kan wel bepalen of het 4-FMP was, dus neem contact op met de apotheek van het OLVG.
- EMS doet de EHBO bij veel evenementen en festivals. Zij bellen aan het begin van het festival de belangrijkste zaken door aan de Meldkamer Ambulancezorg. Ze vangen veel weg voor de ambulancezorg. Een goede samenwerking is noodzakelijk.
- Op basis van het aantal incidenten tijdens Amsterdam Dance Event lijkt het opschalen van de ambulancedienst tijdens het evenement niet nodig.

Met dank aan:

Hans van Kruisbergen, verpleegkundige centralist Meldkamer Ambulancezorg Amsterdam

Albert Jan Bak, ambulanceverpleegkundige Ambulance Amsterdam

Nienke Scheltens, AIOS neurologie VUmc

Marieke Visser, neuroloog VUmc

Pedram Ghaem Maghani, student-onderzoeker VUmc